

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ב סיון תשע"ט | דף היומי בבלי: ערכין ט.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן שפ"ז עד תחילת סימן שפ"ח.
מוסר: חפץ חיים כלל ה' אות א' עד אות ג' .
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

הכירו את הלקוחות הנכבדים של 'דרשו' | 32 מגבות ספוגות זיעה לקח לי להבין את הר' חיים הזה" | מתי היה הגר"ח פ' שיינברג זצ"ל מחביא את העניבה | 1664

הרגעים הגדולים של משפחת 'דרשו'

"כבר בתקופה הראשונה שלי ב'דרשו', הבנתי שאצלנו הנבחנים הם 'לקוחות פוטנציאליים'. היחס לכל פונה הוא כמו ל'לקוח כבד' שאנחנו לא רוצים לאבד אותו"

הרב מנחם אקער, חשב שכר ומנהל חשבונות ב'דרשו', מספר על חמשת הדברים שמהם הוא הכי התלהב | פרויקט מיוחד על הרגעים המיוחדים של משפחת 'דרשו'

ל'לקוח כבד' שאנחנו לא רוצים לאבד אותו חלילה וחס בגלל מענה איטי ומסורבל מדי.

בהמשך הבנתי שזה מגיע מתוך מקום של הערכה עמוקה ללומדי התורה באשר הם. ההוראה שאנחנו מקבלים היא לכבד! לכבד את לומדי התורה בכל דרך אפשרית. זה הבסיס לכל הפעילות הענפה של 'דרשו', וזה סוד ההצלחה הגדולה של הארגון לחולל מהפכות של ממש ולהרבות לימוד תורה וכבוד שמים.

2. הדייקנות והירידה לפרטי פרטים.

כמנהל חשבונות וכחשב שכר ב'דרשו', אני מתפעם בכל פעם מחדש מרמת הירידה לפרטי פרטים בכל הקשור לניהול החשבונות ושאר הפעילויות של הארגון. הכל רשום, מתועד ומתויק. הארגון מתנהל כמו עסק לכל דבר, ויש כאן בעצם 'פשט' חדש בברכה שמברכים 'לעסוק בדברי תורה'...

3. ההשפעה האדירה שמחולל הארגון בכל רחבי העולם

היהודי...

אולי זה נראה קצת מובן מאלי, ובעצם כל ילד יודע ש'דרשו'

1. היחס המיוחד שמעניקים ב'דרשו' לכל 'לקוח'

העולם מחולק בדרך כלל בין האנשים והארגונים שאתה צריך אותם, לבין האנשים והארגונים שצריכים אותך. אם תנסה להתקשר לארגון שאתה צריך אותו, כמו בית חולים למשל, רוב הסיכויים שתצטרך להמתין על הקו לא מעט זמן עד שתקבל מענה ראוי. לעומת זאת, אם תתקשר לחברה מסחרית שמחזרת אחרי הלקוחות, יענו לך באופן מיידי ובצורה אדיבה במיוחד.

לפי הכלל הזה, 'דרשו' אמור היה להיות המקום האחרון שבו יענו לך לטלפון. הארגון הרי לא מבקש ממך כסף, הוא מציע לשלם לך, אם תצטרף לאחת התוכניות. הביקוש הוא עצום, אנשים מכל העולם פונים, ורבים מאוד מצטרפים מדי יום. ובכל זאת ב'דרשו' עונים לכל אחד במהירות שיא, היחס אדיב במיוחד, והשירות יוצא דופן באיכותו...

כבר בתקופת העבודה הראשונה שלי ב'דרשו' הבנתי שאצלנו הפונים הם 'לקוחות פוטנציאליים'. למרות שאנחנו כביכול 'לא צריכים אותם', בפועל ההתנהלות והיחס לכל פונה היא כמו

הזה, אבל הם בדרך לשם, כי במודעות שלהם ובתת ההכרה הם כבר יודעים ומבינים שאי אפשר להיות 'יהודי טוב', בלי ללמוד הלכה באופן תמידי ויומיומי.

4. ההרגשה שאני חלק מאותה מהפכה...

מעבר להתלהבות שלי מעצם ההצלחה האדירה של 'דרשו' לחולל כזאת מהפכה תודעתית, שמזה אני מתלהב כמו כל יהודי אחר ששמח לראות ולשמוע על ריבוי לומדי התורה ב"ה, יש לי כאן גם את החלק האיש. אני שמח ומודה להקב"ה שנתן לי את הזכות להיות חלק קטן מהמכונה האדירה הזאת, שמייצרת עוד ועוד תורה בישראל. נכון שאני נמצא באגף של המספרים והחשבונות, אבל עדיין, הנוכחות שלי כאן מסייעת למפעל האדיר הזה להתקיים, ועל זה אני לא מפסיק להודות להקב"ה.

5. ההערכה והפיזיקים שאנחנו מקבלים בחזרה.

אני חושב שאי אפשר לסיים את השיחה הזאת בלי להזכיר גם את היחס החם והאוהד שאנחנו מקבלים מהציבור. אני נתקל בזה גם בעבודה, אבל לא רק. גם באוטובוס, בבית הכנסת, בשמחות משפחתיות ובכל מקום שאני פוגש בו אנשים ושומעים שאני עובד ב'דרשו', אנשים מגיבים בהערכה אמיתית, מהללים ומשבחים את מפעלותיו הכבירים של הארגון הזה. אשריהם ישראל שיודעים להכיר טובה, וגם אני בתוכם, מכיר טובה לארגון שחולל מהפכה גדולה בהרבה מאוד בתים בישראל, ובכללם גם בבית הפרטי שלי אשר בו חנן אותי השי"ת.

מחולל מהפכה של ממש ברחבי העולם, אבל בכל זאת אי אפשר לדבר על הדברים שמהם התלהבתי במקום העבודה שלי, ולא להזכיר את הפירות הנפלאים שיוצאים מהעבודה הזאת.

מורי ורבי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מרחמסטריווקא התייחס לנקודה הזאת בעת שנשיא 'דרשו' ביקר במעונו. הוא אמר אז שבמשך שנים הוא חשב והיפך בדעתו איך אפשר לעודד בחורים שילמדו משנה ברורה, כי כל בחור חייב ללמוד הלכה אבל בפועל קשה מאוד לעודד את הבחורים לעשות זאת, עד שבא 'דרשו' והצליח במקום שאף אחד לא הצליח קודם לכן, להכניס את הלימוד של המשנה ברורה כלימוד יומיומי של רבבות מעם ישראל, ובכללם גם אלפי בחורים.

היום, המושג של לימוד 'דף היומי בהלכה' הפך למושג בסיסי ויסודי. כל אחד יודע שיהודי לא יכול באמת לעבור יום בלי ללמוד הלכה ולהרגיש טוב עם עצמו. כל יהודי שיש לו יראת שמים, יש לו גם שאיפה חזקה בלב להצטרף ללימוד הזה שתופס את כלל ישראל, ולדעתי המהפכה הגדולה שאנחנו רואים היא רק קצה הקרחון. המהפכה האמיתית והעמוקה הרבה יותר היא עצם ההחדרה של המושג הזה של לימוד הלכה כלימוד בסיסי יומיומי, לכל שדרות הציבור. תמיד למדו הלכה ב"ה, היו רבים שלמדו הלכה, אבל היו אנשים שהלימוד הזה פחות דיבר אליהם. היום המצב שונה, כולם רוצים ללמוד, חלק עושים עם הרצון הזה מעשה בפועל ולומדים באמת, ואחרים עדיין לא עשו את הצעד

על דא ועל הא

אמרתי לסטייפלער שאני יכול לסדר עוד היום מזגן בחדר. צחק מרן ואמר: "אני מהדור הישן, אני לא צריך כלום"...

"תורה שלמדתי באף" - כך יגעו גדולי ישראל בתורה בחום ובשרב

אותו: "כמה זמן התייגעת על כך?" ענה לו התלמיד: "למעלה משעה". אמר לו רבי ראובן: "בשעה אחת אתה רוצה להביץ? בשנחאי היה לנו 'רבי חיים' אחד, והיתה לנו תורנות. ה'רבי חיים' הזה הגיע אלי בליל האפלה בשבת, שהחום והמחנק היו נוראים. מה עשיתי? שלושים ושתיים מגבות ספוגות זיעה, משש בערב עד למחרת בשחרית, לקח לי להבין את הר' חיים הזה".

שח הגאון רבי אלי' שמואל שמרלר ראש ישיבת צאנז: "כשהרבי מקלויזנבורג צוק"ל היה מתיישב לכתוב תשובה או שיעור, היה מתיישב בכוונה במקום שיש שמש על ראשו, למרות שבסמוך היה מקום מוצל. שעות על גבי שעות ישב בחום הנתנייתי המפורסם והעמיק, עוד ספר ועוד ספר, עוד חידוש ועוד

מספר הגר"נ איינפלד שליט"א: ביום חם במיוחד אמר לי מרן הסטייפלער צוק"ל ש"היום חם מאוד". ניצלתי את ההזדמנות ואמרתי לו שאני יכול לסדר עוד היום מזגן בחדר. צחק מרן ואמר: "אני מהדור הישן, אני לא צריך כלום. שם, בדירה השניה של הבת יש מאוורר, אני גם את זה איני רוצה". כשסיפרתי זאת לבנו מרן שר התורה הגר"ח שליט"א, אמר לי שפעם בא אחד מחו"ל עם מזגן ואמר שבכמה דקות יכול לסדר מזגן, ושילח אותו עם המזגן...

כשהגאון הגדול רבי ראובן פיין צ"ל כיהן כראש ישיבת 'בית מאיר', ניגש אליו תלמיד שליט"א והביע את צערו שלא מבין את דברי רבינו חיים הלוי בסוגיא של 'מפי כתבם'. רבי ראובן שאל

חידוש. אגלי זיעה שטפו את מוחו. ובכל אותן שעות לא שתה".

הגאון רבי ברוך שמעון סלומון צוק"ל התנגד נחרצות שיעשו מזגן בחדרו בישיבה. גם אחרי שכל הישיבה היתה ממוזגת, ביהמ"ד, חדר האוכל ואפילו הפנימיה, ולמרות ששם היה יושב ולומד לעיתים שעות ארוכות, וכן מוסר שיעורים ושיחות. וזה

בדיוק בשביל הענין הזה, להראות שעדיין אפשר לשבת וללמוד בלי מזגן. כמו כן, בבית, בסלון שבו היה יושב ולומד לא היה מזגן במשך הרבה שנים, עד שאחד מתורמי הישיבה [דתי למחצה, בעל לב חם לתורה], ביקש ממנו ללמוד מדי פעם בחברותא, ואחרי הפעם הראשונה שלמדו הוא לא שאל שאלות, אלא פשוט שלח טכנאי שיתקין שם מזגן...

(הרב א' הכהן, מוסף שבת קודש קרח תשע"ז)

הסיפור היומי

"עוד לא הספקתי להחליט אם לסובב אליו את הראש או לא, וממש בתוך כדי דיבור תפס הצעיר ההוא את תחתית הרגל שלו, הגביה את המכנסיים והחל שואג שאגות איזמות..."

"שעקיצתן עקיצת עקרב" - עדות חדשה על המעשה שאירע בהלוויית מרן החזו"א

אך לא הספקתי להחליט האם לסובב את הראש אליו או לא, ממש בתוך כדי דיבור, הצעיר ההוא תפס את תחתית הרגל שלו, הגביה את המכנסיים והחל שואג שאגות איזמות ונוראות. בשניות הראשונות הסובבים אותו לא ידעו מה קרה, חשבו אולי גם זו התלוצצות. אי אפשר כבר לדעת עליו. אך הוא צעק וקרא: "זה לא סתם! כואב לי!" תפסו אותו, הרימו לו את המכנסיים, ראו שיש שם עקרב הצמוד לרגלו ועוקץ אותו. הגיע אמבולנס כמובן, ונהייתה בהלה.

סיים רבי ראובן קרלנשטיין: באחת הדרשות שלי בפרשת קורח סיפרתי את הסיפור. בא אלי יהודי נכבד פלוני ושאל אותי בסערה: "מי סיפר לך את המעשה הזה?" היה נראה כי הוא בא עם תלונה, חשבתי שהוא עומד להתקיף אותי אודות המעשה. אמרתי לו מיד: אל תצעק עליי, שמעתי את העובדה מפיו ר' שלום, שגם אמר כי היה בשעת מעשה. חיך אותו יהודי לאמור: "אתה מספר לי? ראיתי את זה בעיניי! הייתי על ידו יחד עם הקבוצה. אינני זוכר בדיוק מה אמר, אבל דיבר בזלזול על החזון איש, ואז עקץ אותו עקרב..."

(א' חפץ, יתד נאמן קורח תשע"ה)

סיפר רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל (מובא בספר יחי ראובן): רבי שלום שבדרון העיד כדלהלן: היה צעיר שהסתופף בישיבה שלנו בירושלים, אבל במשך הזמן עזב את חיי הישיבה ונהיה קל דעת. כאשר נודע על הסתלקות מרן החזו"א יצאו אוטובוסים מהישיבה בירושלים. אותו פלוני שעזב כבר את הישיבה רצה מאד להשתתף בהלוויה של החזו"א, והצטרף איתנו יחד לנסוע באוטובוס שירד מירושלים לבני ברק.

באנו להלוויה. היה שוד ושבר, נורא נוראות, כיוון שהחזו"א הרי נפטר באופן פתאומי. במעריב בליל שבת עוד התפלל עם הציבור בבית המדרש, היה נראה חלש אבל רגיל, ופתאום נשמע ההברה שהחזו"א נפטר. זה היה מצב של שומו שמים, נורא ואיום, כלשונו של ר' שלום. כאשר הוציאו את המיטה מהחדר היו כאלה בכיות, נורא נוראות.

אותו קל דעת הלך יחד עם החבורה שלו, וככה הביט לצדדים וראה שכולם מזועזעים. פתח את פיו ואמר באירוניה: "מה קרה פה היום, מה כולם הולכים עם האף למטה? מה קרה?" עשה ליצנות קלה. כעסתי לשמע דבריו ורציתי להגיב, מי זה החצוף הזה? מי מדבר כאן? וכי יש לו זמן עכשיו לקלות ראש ולליצנות?

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כשהמלצר חילק את המנה הראשונה מעדה ידו וכלי עם רוטב נשפך על בגדו של ראש הישיבה. המלצר נתקף כמובן בבושה עצומה, אך רבנו באצילותו הפך את המצב והחל לבקש את סליחתו על שהכשילו מבלי משים...

על זהירותו המופלגת של מרן הגר"פ שיינברג זצ"ל בבין אדם לחברו

ולא הרעתי את אחד מהם (במדבר טז, טו)

עד היכן הגיעו הדברים, סיפר תלמיד שהיה יחד עם רבינו בחדרו בישיבה, וכאשר רבינו נעמד ממקומו, סבר התלמיד שקם ללכת ולכן הזיז ממנו את הכסא מאחוריו, רבינו לא הבחין בכך ושב להתיישב, ונפל... כשקם והתיישב על כסאו, הבין את הרגשתו הנוראה של התלמיד וקרא מיד לעברו, "הכל משמים לא קרה לי ב"ה שום דבר", והוסיף בבדיחותא, "לא משנה מה עם הראש, העיקר מה שיש בפנים". באותה תקופה כאשר באו לספר את שיער ראשו ביקש להימנע, הם יתפלאו למה לא הסתפר כהרגלו, אך אותו מקורב הבין היטב, הוא חשש שמא תתגלה המכה ואותו תלמיד יתבייש על שגרם כזאת לרבו, לכן נמנע מלהסתפר עד שהמכה חלפה.

מדוע הסתיר את עניבתו

עד כמה היתה לו רגישות אפילו לחשש צער קטן של הזולת, פעם נזקק לחבוש פלסטר על אצבעו ובאותו זמן כובד בסנדקאות, קודם שנסע לברית ביקש להוריד שמא זה יהיה מאוס בעיני בעל הברית. כמו כן כאשר נכנס לחתונות בבית אדמורי"ם ומשפחות חסידיות היה מכניס העניבה מתחת לטלית קטן, כדי לכבד את מנהגם ולהיות כמה שפחות שונה מהם.

פעם ניגש אדם בטעות לעמוד התפילה של הישיבה להתפלל, זאת מחוסר ידיעה שרבינו מקפיד להתפלל את כל התפילות בעצמו לפני העמוד. רבינו ביקש להניח לו שלא יפגע.

נכנס אדם והציג עצמו שהוא אלמוני, תלמיד ותיק מימים ימימה. רבינו לא זכרו וכנראה חשש שיפגע ולכן החל להתנצל וסיפר שהחליף כמה פעמים משקפיים וחוש הראיה לא במיטבו, והכל כדי שהלה לא יפגע.

מהאי טעמא לא סבל שיחכו לו, בביתו היתה הדלת פתוחה בכל שעות היממה ואילו כאשר היה מאן דהו נוקש על דלת חדרו בישיבה ביקש לפתוח לו מיד, ואפילו שעסק אז בענייניו הפרטיים.

בפסקי ההלכה שלו נתן מרן הגר"פ שיינברג זצ"ל דגש חזק ל'בין אדם לחברו', וכמה פעמים כאשר פסק הלכות שיכולות לגרום צער לזולת, לא אחת היה דואג להסביר מלבד הפסק, איך לנהוג בעדינות שלא יגרם כתוצאה מהפסק צער או עכ"פ לצמצמו. הג"ר שמואל רוזנגרטן ראש ישיבת בעלזא סיפר שפעם שאל שאלה מסוימת ורבינו ענה את שענה והדגיש שפסק הלכה זה שהוא פוסק לו, הוא בתנאי שלא יגרם מזה צער לזולת, אך בהלכה זו, הדין ישתנה אם זה יגרם צער. דוגמא נוספת, כאשר היה עונה לגבי איסור רחצה בתשעת הימים היה מדגיש לשואלים שלמרות שבדרך כלל אין להתרחץ, יש להקפיד שלא לצער הרבים בריח בלתי נעים, כגון על ידי פיזור ריח נעים וכדו'.

להפוך מידת הדין לרחמים

כמה פעמים ארע שגרמו לו נזק ונזהר שלא ירגישו בזה שהכאיבו והזיקו לו. בשמחת מצוה אחת, תוך כדי שהמלצר חילק את המנה הראשונה מעדה ידו וכלי עם רוטב נשפך על בגדו של ראש הישיבה. כמובן שהמלצר נתקף בבושה עצומה שגרם לרבינו דבר כזה ולא מצא את המילים לבקש את סליחתו. רבינו הפך את המצב, הוא החל מיד לומר לו שהוא זה שהכשילו בלי משים והחל מבקש את "סליחתו" על כך, ולא נתקררה דעתו בפיוסו, עד שכמה פעמים במהלך השמחה קרא לו וביקש את סליחתו המפורשת.

בערוב ימיו, כאשר היו מעלים אותו בכיסא, ארע שתוך כדי שהעלו אותו נתקעו אצבעותיו והמשיכו לעלות תוך שאצבעותיו נתונים במעקה עד ששמו לב. מיד בקשו סליחה ורבינו פטרם בחיוך ואמירה שכלום לא קרה. מספר אחד מבני הבית, כל עוד היו הבחורים שהעלוהו בבית נראה היה שכלום לא קרה. ברגע שעזבו החל מביט על היד שנפגעה, ולפתע ניכר היה שהוא כאוב.

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

**ניגשתי לדלת וראיתי את הכתובת: "הרב הראשי שרייבר".
לחצתי על הכפתור אבל אין תשובה. לחצתי שנית
ושלישית. אין תשובה. חשדתי שאמרו למשרת שאם יראה
יהודי אורח (שבוודאי עוסק באיסוף כספים) שלא יפתח לו**

גם את הרב צריך לדון לכף זכות...

ביתו.

אחרי הצהריים פגשני שוב רבי לייב רובינשטיין ושאלני: "האם כבר בקרת את הרב?" כן, עניתי. אבל לא פתחו לי את הדלת. כנראה אין הוא מתגעגע למבקרים כמוני. "לא יתכן", אומר הוא. "אין אתה מכיר את הרב. אין מנהגו כך. עכשיו מבקש אני שלא תסע מכאן עד שתתראה עם הרב. האם מצאת את ביתו לנכון?" כן, אמרתי. ראיתי שלט קטן. "ומה עשית?" לחצתי על הכפתור החשמלי. "באיזו דלת?" הוא שואל. "בדלת האמצעית?" כן, עניתי. "בלכתך אחרי הצהריים, לחץ על כפתור הדלת בצד שמאל".

אני הולך ולוחץ על הכפתור שאמר לי. נפתח אשנב והמשמש שואל: "רוצה לראות את הרב? איזה שם להודיע?" משה בלוי מירושלים. אחרי מספר רגעים נפתחת הדלת המרכזית והרב יוצא לקראתי ומזמין אותי להיכנס. הביקור נמשך שעה וחצי. אני עומד לצאת והוא מלווה. שנינו לא מזכירים את ביקורי שלפני הצהריים ולא את הגלויה (הדואר מתחלק שם פעמיים ביום). הוא יוצא אתי עד מחוץ לדלת ואומר לי: "בבקשה, לחץ על הכפתור". אני לוחץ. "האם אתה שומע צלצול?" לא. "הפעמון מקולקל זה ימים אחדים", אומר הרב. "עכשיו ודאי נוכחת שאזהרת חז"ל - 'והוי דן את כל האדם לכף זכות', כוללת גם את הרב..."

(על חומות ירושלים עמ' מ)

בשנת תרע"א פרץ משבר כספי קשה במוסדות 'הישוב הישן' בירושלים. בין המוסדות הנפגעים היה גם בית היתומים דיסקין, בנשיאות רבי יצחק ירוחם דיסקין. רבי משה בלוי החליט לנסוע לחוץ לארץ כדי לגייס כספים להצלת בית היתומים.

בהיותו בעיר פרשבורג אשר בהונגריה, קרה לו מאורע שלימדו עד כמה צריך לדון לכף זכות. וכך הוא מספר עליו:

את שבת הגדול שבתתי בפרשבורג. בערב שבת עליתי אל הדיין רבי לייב רובינשטיין והפקדתי בידו את הכסף שנמצא אצלי. ביום ראשון בבוקר נכנסתי אליו שוב כדי לקבל ממנו את הפקדון. הוא שאלני: "האם ביקרת כבר אצל הרב" [רבי עקיבא שרייבר]? כשעניתי בשלילה, אמר לי: "אין יתכן להיות בפרשבורג ולא לבקר את הרב? לך עוד היום לפני הצהריים לבקרו. לא תתחרט". הבטחתי לעשות זאת.

הרב גר בקומה ראשונה. ניגשתי אל הדלת וראיתי את הכתובת בהונגריה: "הרב הראשי שרייבר". אני לוחץ על הכפתור החשמלי, אבל אין תשובה. הנני לוחץ שנית ושלישית. אין תשובה. אני חושד שניתנה הוראה למשרת, אם יראה יהודי אורח (שבוודאי עוסק באיסוף כספים), שלא יפתח לו. אני מתרעם בלבי, חוזר לאכסנייה שלי ושולח גלויה בדואר, בה אני כתוב שרציתי לבקר אבל לא נתנו לי להיכנס. וקובל אני על הרב על שאין עניים בני

סגולות וישועות

סגולה לבנים תלמידי חכמים - להחליף נורות שרופות בחדר המדרגות...

לבנים יותר מאירים וצדיקים.

ובאמת ישנה עוד מצוה חשובה הנעשית ע"י תיקון נרות, ועל ידה יכול לזכות האדם לבנים טובים וחשובים, והוא מה שאמרו חז"ל (תנחומא תצוה סי' ח): "מפני מה זכה שאול למלכות? מפני שהיה זקנו מדליק לרבים במבואות האפליין". היינו במקומות האפלים ברשות הרבים, מי שמתקן שם אורות להאיר עיני

שח הגה"צ רבי שמעון פינקוס זצ"ל (הובא בספרו תפארת שמשון): בעניין נרות בית הכנסת - אשרי מי שיהדר להיות ראשון בבית הכנסת, שיהיה הוא המדליק את נורות החשמל. וגם נוהגים אנשי מעשה להתנדב את חשבון החשמל של בית הכנסת כדי לזכות לסגולה של בנים תלמידי חכמים. וכלל הוא, שככל שיהדר האדם יותר בכל ענייני הנרות הנזכרים (נר חנוכה ונר שבת), יזכה

לו והוא לא יקח מהם כלום. משל למי שפותרים לפניו תיבה המליאה כסף וזהב לרוב, אם לא יושיט ידיו וייקח בפועל, יצא ריקן כלעומת שבא.

לכן כשעושים מצוה המסוגלת לעניין מסויים, צריך לצרף למצווה את התפילה כדי שימלאו חופניו מהשפע הטוב. וגם האנשים כשמשותפים עם נשותיהם במצוות הדלקת נר שבת ע"י שמכינים ומסדרים את הנרות ומצחצחים הפמוטים, מה מאוד ראוי לצרף באותו זמן גם תפילה מעומק הלב, וכן כשמתעסקים במצות נר חנוכה ובהדלקת נר בית הכנסת או כשמחליף נורת חשמל בחדר מדרגות או במקום אפל, רצוי מאוד לבקש ולהתפלל באותו זמן, ויזכה לבנים ת"ח ומאירי עיני ישראל, אכ"ר.

(י. חיימזון, 'המבשר תורני' בהעלותך תשע"ט)

האנשים בחשיכה, זכותו גדולה מאוד, וזוכה לבנים שיאירו עיני הרבים במעשיהם הטובים.

גם בזמננו אפשר לקיים מצוה חשובה זו, ובמיוחד בחדרי מדרגות או במחסנים ומקלטים בבניינים המשותפים, שקורה הרבה שנורות החשמל שרופות, ואימה חשיכה גדולה נופלת על מי שמזדמן שם, שמגשש בחושך ואף נתקל במכשולים. אשרי מי ששם לבו באופן אישי, ואינו מחכה לוועד הבית, אלא הוא עצמו טורח להאיר מקומות ההלו.

והנה ידוע מנהג ישראל שהנשים נותנות צדקה בזמן הדלקת הנרות, ומתפללות על בנים צדיקים ותלמידי חכמים. באמת עניין זה מועיל בכל מצוה שיש בה סגולה לדבר מסויים, שע"י עשיית המצווה נפתחים שערי שמים לגבי אותו הדבר, ואז היא השעה הנכונה להתפלל ולבקש מהקב"ה, כי יתכן שהשערים יפתחו

הש"ת היומי

חבילת חסה גדולה תמורת חבילה קטנה - האם זו ריבית?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

ברורה להגר"פ וינד שליט"א (פ"ג ס"כ) שתוספת בכמות אף שאינו מוסיף במחיר נחשבת ריבית. ואם חברו ביקש זאת מראש, זה חמור יותר, כדין ריבית קצוצה, ויתכן שאסור מן התורה. אך אם קנה חבילת חסה בגודל דומה ואינו מדייק ממש אם היא קצת יותר או פחות, אין בזה חשש, שכשמחזיר בערך אותו דבר אין בזה איסור ריבית.

שאלה: לויתי מהשכן חבילת חסה קטנה, ועכשיו קניתי חסה כדי להחזיר, ובחירתי בחנות חבילה של חסה גדולה בשיעור. ניכר האם זו ריבית, או שכיון שיש מחיר לכל חבילת חסה ואין הבדל במחיר בין גדולה לקטנה, מותר לי להחזיר. וכן, מה הדין כשהשכן ביקש שאביא חבילה גדולה?
תשובה: אין להחזיר חבילה גדולה, כפי המבואר בספר ריבית

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הר"י **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם 'שיתוף מבואות' מתיר טלטול מחצר לחצר שלא דרך המבוי?

שב'מבוי', ולהיפך. והטלטול מחצר לחצר מותר על ידו אף שלא דרך המבוי, דהיינו דרך פתחים שבין חצר לחצר. ואם יש פתחים בין כל החצרות שבמבוי, ועירבו כולן יחד - העירוב מתיר את הטלטול גם אל המבוי וממנו, ואין צורך להוסיף ולעשות שיתוף מבואות.

[שו"ע שפז, א, משנ"ב ח, שעה"צ א-ב, וביה"ל ד"ה ואם, וראה ד"ה שסומכין; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

כפי שלמדנו, 'עירוב חצרות' מתיר לטלטל חפצים מהבתים לחצר. ושתי חצרות שיש ביניהן פתח, יכולות לערב זו עם זו, והעירוב מתיר את הטלטול מבתי חצר זו לחצר האחרת ולבתיקה, ולהיפך; ומחצר זו לבתי החצר האחרת, ולהיפך. ו'שיתוף מבואות' מתיר את הטלטול מהבתים אל המבוי, ולהיפך; וכן את הטלטול מבתי חצר זו אל החצרות האחרות

באיזה מקרה עושים 'עירוב חצרות' רק כדי שהילדים לא ישכחו את תורת העירוב?

והשולחן ערוך נוקט לעיקר כדעה הסוברת שאם השיתוף נעשה במאכל שאינו פת, או במשקה, תיקנו חכמים לערב בחצרות; ואם השיתוף נעשה בפת, לא תיקנו לערב בחצרות, כיון שהפת היא המזון העיקרי שהנפש תלויה בו, והילדים יבחינו בשיתוף שנעשה בה.

[שו"ע שפז, א, משנ"ב א, ב, ג, ה, ו; וראה עוד שם, ושעה"צ ג; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

בהמשך לאמור: לדעת רוב הראשונים, 'מבוי' שנעשה בו 'שיתוף מבואות', מעיקר הדין אין צורך לעשות בחצרותיו 'עירוב חצרות' על מנת להתיר את הטלטול מהבתים לחצרות; אך נחלקו האם יש תקנת חכמים שכל חצר תערב עירוב חצרות לעצמה, (או מספר חצרות דרך פתח שביניהן), כדי שלא תשתכח תורת עירוב חצרות מהילדים המתגוררים במבוי.

מה נהג האריז"ל לאכול בסעודות השבת?

לשם שיתוף - לכל הדעות מועיל הדבר בין לעירוב ובין לשיתוף. ועם זאת, היו שנהגו להניח בכל מקרה פת אחת לעירוב ופת אחת לשיתוף; וכן נהג האריז"ל, והיה אוכל את פת השיתוף בסעודת ליל שבת, ואת פת העירוב בסעודת שחרית של שבת.

[שו"ע שפז, א, משנ"ב ז ריב, וביה"ל ד"ה ויש; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 3, 8, 11; וראה שם, 13]

בהמשך לאמור: הרמ"א נוקט כדעת הראשונים הסוברת שאף 'שיתוף מבואות' הנעשה במאכל שאינו פת, או במשקה, מתיר את הטלטול בחצרות, ואין תקנת חכמים כלל לעשות 'עירוב חצרות' בחצרות ה'מבוי' שנעשה בו שיתוף. וכן מנהג בני אשכנז. ולאידך גיסא, יש אומרים שאף אם עשו שיתוף בפת, חובה לערב בחצרות. ואם הניח פת ואמר במפורש שמניחה בין לשם עירוב ובין

מדוע לא מתחשבים להלכה בכך שהיקפו של עיגול הוא כ-3.14?

שמעבר לפי שלושה.

וכתבו אחרונים, שאולי קיבלו כן מהלכה למשה מסיני, ולפחות בדנים דרבנן יש לסמוך על כך. ויש שהטעימו כי כל שיעורי המצוות המעשיות ניתנו באופן זה, כדי שגם חלושי הדעת יוכלו לקיימן.

[שו"ע שסג, יט; ביאורים ומוספים דרשו, 52]

כלל כָּללו חכמינו ז"ל, שכל עיגול שיש בהיקפו שלושה טפחים, יש ברוחבו (= קוטר) טפח". ולמרות כי בחשבון מדויק נמצא שהיקפו של עיגול אינו פי שלושה מרוחב (=קוטר) העיגול, אלא פי שלושה ושביעית בערך (כ־3.14), להלכה אין לדקדק בכך, ודי בהיקף של שלושה טפחים, כי סמכו חכמים על שיעור זה של פי שלושה בכל דיני התורה, מפני שקשה לצמצם בנוגע לתוספת

אתמול
למדנו

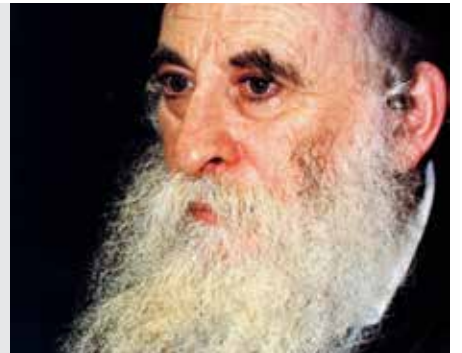
* 'עירוב חצרות', 'שיתוף מבואות', ו'עירוב תחומין', ניתן לעשותם גם במאכל שאינו ראוי לאכילה עבור אלו שמערבים או משתתפים; ובלבד שיהיה ראוי לאכילה לאחרים.

* הנודר שלא להנות ממאכל מסוים - אינו יכול לערב בו עירוב חצרות, כיון שהוא נהנה מההיתר הנוצר על ידו, אולם, יכול הוא לערב בו עירוב תחומין, מאחר ואין עושים אותו אלא לצורך מצוה.

* חלת חוץ לארץ מותרת באכילה לכהן שלא נטמא בטומאת היוצאת מגופו, או שטבל לטהרתו. ויש שמחמירים בזמן הזה, שהכהנים הם רק כהני 'חזקה'; אך בערב פסח נהגו להקל בכך.

הלוח היומי

כ"ב בסיון | רבי ישראל מרדכי ב"ר יוחנן
טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מרחמסטריווקא

ביום זה הסתיימו 30 יום של ירידת השליו מהשמים לעם ישראל כשהיו במדבר והתלוננו על המן ועל שלא אכלו בשר, וכן פסקה המיתה בקברות התאוה.

יארצייט:

תקכ"ב: רבי דוד מירל'ש ב"ר נפתלי הירש פרנקל זצ"ל, מברלין, בעל קרבן העדה ושיירי קרבן.

תקצ"א: רבי דוד ב"ר מנחם מנדל דייטש, אב"ד סרדעהלי, ופראנקריכן שבהונגריה ועוד, תלמיד הנודע ביהודה בעל אהל דוד ועוד.

תרכ"ה: רבי משה ירוחם ב"ר מנחם מנדל מורגנשטרן זצ"ל, מקוצק.

תרס"ח: רבי אליהו בכור ב"ר יוסף רפאל חזן זצ"ל, אב"ד טריפולי, אלכסנדריה ועוד, בעל תעלומות לב, ישמח לב, זיכרון ירושלים ועוד.

תרע"ז: רבי יעקב ב"ר יצחק יצחקי זצ"ל, אב"ד דאגסטן, בעל אהלי יעקב, ומייסד הישוב באר יעקב.

תשי"ז: רבי חיים דב ב"ר שלום הלפרין זצ"ל, מוואסלוי.

תשל"ג: רבי איתמר ב"ר מאיר (מקראעטשנף) רוזנבוים זצ"ל, מנדבורנא.

תשס"ד: רבי ישראל מרדכי ב"ר יוחנן טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מרחמסטריווקא.

תשס"ד: רבי יצחק שלמה ב"ר אברהם צבי אונגר זצ"ל, אב"ד חוג חת"ס ור"י מחנה אברהם, בעל תורת איש.

האם מותר לגלות 'סוד גלוי'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

והפרת מחשבתו שחשב לשמור את הדבר בסוד, והחלק השני הוא שמגלה הסוד יוצא מדרך הצניעות, ומעביר על דעת בעל הסוד. ולפי זה בעניננו, אף שהחלק הראשון אינו שייך כאן, שהרי אינו גורם נזק לבעל הסוד בכך שמגלה אותו, כיון שכבר גילוהו השומעים האחרים, מכל מקום יש כאן איסור בזה שיוצא מדרך הצניעות ועובר על דעתו של בעל הסוד שאסר עליו לגלותו. אך לבסוף מסתפק ה'חפץ חיים' בד"ן זה, וכותב שייתכן שלא אסר בעל הסוד מלגלות את סודו, אלא אם כולם יקיימו את דברו, אבל באופן שכבר מתפרסם הדבר על ידי השנים האחרים, אינו מקפיד עוד על השלישי אם יגלה זאת.

אדם שסיפר דבר מה לארבעה בני אדם, וציווה עליהם שלא לגלותו. לאחר מכן שלושה מהם עברו על ציוויו וסיפרו זאת, והדבר נודע לכל. האם עדיין מחוייב הרביעי לשמור זאת בסוד, או שמאחר והדבר כבר התפרסם, מותר גם לו לגלות? בהגהות 'באר מים חיים' (כלל ב' מהלכות לשון הרע סעיף ז') מצדד ה'חפץ חיים' בתחילה שעדיין אסור לרביעי לגלות את הסוד. ובביאורים ומוספים מביאים, כי יש שפירשו (שיעורי עיון) את טעם האיסור על פי דברי רבנו יונה (ש"ג אות רכה), הביאם הח"ח לקמן (רכילות כלל ח ס"ה), שישנם שני חלקים באיסור גילוי סוד: חלק אחד הוא הנזק הנגרם לבעליו מחמת גילוי הסוד

כתב הר"ן: גם בעת הפחדים הגדולים והסכנות העצומות, ראוי שיחזק האדם את לבו בבטחון השי"ת, כמו שאמר הכתוב "בטחו בו בכל עת" ופירש הר"ר יונה: "בטחו בו בכל עת" - כי גם בעת המפוחד מאוד ושישערי ההצלה נעולים, השי"ת מציל את החוסים בו. (דרשות הר"ן - הדרוש השישי)

נשתדל לבטוח בהשי"ת בכל מצב, ואף כשאנינו רואים שום דרך לצאת מהצרה, שהרי היד ה' תקצר!?